

Αιμιλία Καραλή

Η ποίηση των δρόμων, κυριολεκτικά και μεταφορικά, είναι σήμερα ένας από τους τρόπους αντίστασης και δημιουργίας. Εκφράζει με ιδιαίτερο τρόπο ένα «Χρέος», και ποιητικό και ποιοτικό.

Ένας από τους τίτλους που είχε σκεφτεί ο Σολωμός να δώσει στο έργο του **Ελεύθεροι Πολιορκημένοι** ήταν **«Το χρέος».** Εννοούσε, φυσικά, το ηθικό χρέος που κινούσε τους πολιορκημένους του Μεσολογγίου να αντισταθούν –ακόμη και με τον θάνατό τους– στη βία των πολιορκητών, στην πείνα αλλά κυρίως στον πειρασμό του «Έρωτα και του ξανθού Απρίλη». Για τον ποιητή, η ομορφιά της φύσης και της ζωής ήταν η μεγαλύτερη δοκιμασία από την οποία έπρεπε να περάσουν οι Μεσολογγίτες για να επιτελέσουν το Χρέος, δηλαδή την υποχρέωσή τους προς την ελευθερία.

Πόσοι όμως σήμερα διαβάζουν και ακούνε τους ποιητές; Όσοι έχουμε μνήμη σε αυτόν τον τόπο θυμόμαστε έναν υπουργό Πολιτισμού (sic!) που γύρω στο 1990 είχε αποκαλέσει τους ποιητές «λαπάδες». Άλλοι αδιαφορούν, άλλοι δεν έχουν χρόνο, άλλοι τους χρησιμοποιούν για να δώσουν κάποιο κύρος στο γραπτό τους ή στην ομιλία τους. Άλλοι πάλι αντιμετωπίζουν το ποιητικό κείμενο σαν αντικείμενο σχολαστικών αναλύσεων για τη βελτίωση των μαθητικών

επιδόσεων. Σπανίως γίνεται συστατικό μέρος του νου και της καρδιάς, συστατικό στοιχείο για να ανοιχτούν προσωπικοί και συλλογικοί δρόμοι στην αναζήτηση ενός *«όμορφα πλασμένου κόσμου».*

Έτσι, λοιπόν, και στα ξεχασμένα της καθημερινότητας το «Χρέος» του Σολωμού. Έχει πλέον ταυτιστεί μονόπλευρα με την οικονομική του σημασία. Έχει γίνει κόστος. Κοστίζει η παιδεία, η υγεία, η εργασία, η τέχνη, το φυσικό περιβάλλον. Δεν κοστίζουν όμως τα οπλικά συστήματα, τα κέρδη των επιχειρήσεων και των τραπεζών, η άλωση της φύσης, η κατανάλωση της ανθρωπιάς, η εξάπλωση του μίσους για κάθε πράξη και φωνή που δεν έχει ξεχάσει τι σημαίνει δικαίωμα, αξιοπρέπεια, ελευθερία. Ένα πανίσχυρο σύστημα μηχανισμών προπαγάνδας που κατ' ευφημισμό ονομάζεται ΜΜΕ ισοφαρίζει τα χρέη του προς τις εξουσίες αποκλείοντας, χλευάζοντας, διαστρεβλώνοντας την πραγματικότητα. Προσάρμοσε στα μέτρα του την φράση του Νίτσε «Δεν υπάρχουν γεγονότα αλλά μόνο οι ερμηνείες τους» και έκανε τις ερμηνείες του γεγονότα.

Όμως τα γεγονότα και η πραγματικότητα που τα διαμορφώνει υπάρχουν αντικειμενικά, έξω από αυτό το σύστημα και συχνά εναντίον του. Γεννούν μια άλλη, διαφορετική ποίηση που δεν μπορεί να χωρέσει σε ερμηνευτικούς νάρθηκες. Ακόμη κι αν δεν το ξέρουν οι δημιουργοί της είναι μιας άλλης κοπής ποιητές. Είναι όσοι και όσες έγραψαν και φώναξαν τα συνθήματα στις τελευταίες μεγάλες συγκεντρώσεις και πορείες, για την εκπαίδευση και την εναντίωση σε όποια απόπειρα αθώωσης των χρυσαυγιτών. *«Δεν είμαστε κόστος, είμαστε το μέλλον»* έγραφε ένα πανό μαθητών.

«No passa, Μάγδα βάστα», έγραφε ένα άλλο –αναφερόμενο στη Μάγδα Φύσσα– σε μια *«ποιητική αδεία»* υβριδική γλώσσα έξω από το Εφετείο Αθηνών την Τετάρτη, περιμένοντας την απόφαση της δίκης των Ελλήνων ναζιστών.

Προφανώς, πολλοί δεν θα συμμεριστούν την παραπάνω άποψη. Και καλώς, πολύ καλώς, αν στηριχτούν μόνο σε επιφανειακά στοιχεία. Η ποίηση όμως των δρόμων, κυριολεκτικά και μεταφορικά, είναι σήμερα ένας από τους τρόπους αντίστασης και δημιουργίας. Εκφράζει με ιδιαίτερο τρόπο ένα «Χρέος», και ποιητικό και ποιοτικό.

> «Κλείστε τα σχολειά», έγραφε ο συντηρητικών πεποιθήσεων παιδαγωγός Μίλτος Κουντουράς στον Μεσοπόλεμο, και συνέχιζε, «για να φτιάξουμε καινούρια».

Είναι εκείνο που δεν θέλει τα σχολεία κλειστά αλλά κλειστά εκείνα τα σχολεία που κρατούν ομήρους τις ζωές των μαθητών και των μαθητριών. «Κλείστε τα σχολειά», έγραφε ο συντηρητικών πεποιθήσεων παιδαγωγός Μίλτος Κουντουράς στον Μεσοπόλεμο, και συνέχιζε, «για να φτιάξουμε καινούρια». Τα παιδιά που αγωνίζονται σήμερα μέσα σε μια κοινωνία που θεωρεί τη μόρφωση τιμωρία, ποινή και εφόδιο για τα εργασιακά κάτεργα είναι συνεχιστές του, ακόμη κι αν δεν το ξέρουν, ακόμη κι αν δεν γνωρίζουν την ύπαρξή του. Ακόμη κι αν είναι λίγα, ακόμα κι αν είναι μόνα.

Μια άλλη πλευρά αυτού του Χρέους αφορά εκείνη που δίνει Αξία στην αξία της ζωής. Απεχθάνεται ό,τι την εχθρεύεται και αγωνιά να πάρει ένα άλλο νόημα που συχνά παραγνωρίζεται, αγνοείται και υποτιμάται. Είναι εκείνη που «δεν κόβει του τραγουδιού τα μάγια με τη βία», αλλά νικάει τη βία με τα μάγια του τραγουδιού. Ας το ακούσουμε. Ας το τραγουδήσουμε.

Πηγή: ***ΠΡΙΝ***